

SAMEN DE 'ZOOI' OPRUIMEN

Scholieren die in de pauze naar de supermarkt gaan om wat te snacken: het is van alle tijden. Net als de rommel die op straat achterblijft. Bijvoorbeeld op de route tussen Candea en het Eilandplein in Duiven-Zuid. Buurtbewoners ergeren zich groen en geel. Dit schooljaar wordt er wat aan gedaan, want iedere week gaat een complete klas tijdens het mentoruur met grijpers op pad om alle rommel op te ruimen.

Candea laat daarmee zien dat de school het probleem serieus neemt. Docent Michalis Geromarkakis, mentor in 3-mavo, snapt de klachten. "Leerlingen gooien op die leeftijd afval makkelijk van zich af. Het zijn vooral verpakkingen van, laat ik zeggen... niet zo gezonde dingen. Na een week hoopt zich dat behoorlijk op, op straat en in het groen. Het geeft overlast en het is niet goed voor het milieu."

EEN BEETJE OPVOEDEN

De opruimtocht in het mentoruur is onderdeel van de corveeweek, waarvoor alle klassen op de locatie Eltensestraat een keer aan de beurt komen. Het betekent dat iedere dag een groepje uit de dezelfde klas tijdens en na de pauzes de achtergebleven rommel in de aula opruimt.

De route tussen Candea en het Eilandplein in het mentoruur mét de mentor is er dit schooljaar bijgekomen. Michalis Geromarkakis: "Leerlingen vinden op deze leeftijd iets al snel onzin, maar als ze eerlijk zijn begrijpen ze het denk ik wel. De corveeweek is ook een beetje opvoeden. Leerlingen zien hoeveel er achterblijft na een pauze en dat het niet leuk is om de rommel van een ander op te ruimen. Hopelijk passen ze dan hun eigen gedrag aan."

SAAI MAAR WEL NODIG

Sofie Striek en Jill Comans zitten in de mentorklas van Michalis Geromarkakis. Ze tillen niet zwaar aan het corveeën. Sofie bekent eerlijk dat het niet nieuw is voor haar: "Als je iets vervelends doet, moet je ook corvee doen. Zo erg is dat niet." Dat wil niet zeggen dat ze het leuk vindt. "Maar ik snap dat het raar is als conciërges onze zooi moeten opruimen." Jill is het met Sofie eens: "Corvee is saai, maar wel nodig. Er ligt meer dan je denkt en dat komt door ons." Zelf dragen beide meiden naar eigen zeggen weinig bij aan de rommel. "Ik gooi niet snel iets op de grond. Het is meer

dat ik dingen laat staan, gewoon omdat ik vergeet ze op te ruimen", zegt Sofie. Jill en Sofie gaan regelmatig naar het Eilandplein om te kletsen met vriendinnen. Jill: "Dan koop ik ook wat, maar ik gooi troep altijd in de prullenbak. Ik herken het wel. Het ligt aan de persoon. Stoere jongens boeit het niet. Die denken er niet bij na."

MET HELE KLAS SNEL KLAAR

Tijdens het schoonmaken van de route komen Sofie en Jill geen eigen rommel tegen, maar ze vinden het geen probleem om mee te helpen. Jill: "Het moet gewoon gebeuren, want het is heel vervelend voor de mensen die daar wonen. Het is ook belangrijk voor de natuur. Vooral voor dieren,

want die krijgen die rotzooi ook naar binnen." Sofie: "Het is jammer dat het nodig is, want er staan genoeg prullenbakken. Het scheelt dat we met de hele klas gaan, dan ben je er snel mee klaar."

SOCIALE VAARDIGHEDEN OEFENEN MET DE HELE KLAS

Op Candea zijn de mentoren verantwoordelijk voor de groepsvorming. Ze moeten ervoor zorgen dat alle leerlingen zich op hun gemak voelen in hun klas. In 1-mavo/havo biedt het nieuwe vak *sociale vorming* daarop een mooie aanvulling. Het doel is tweeledig: leerlingen sociaal vaardiger maken en bijdragen aan een goede sfeer in de klas.

Het zal niemand verbazen, maar leerlingen zijn tegenwoordig over het algemeen wat minder sociaal vaardig. "Dat heeft te maken met corona en vooral met de mobiel, waarop sociale media continu om aandacht vragen. Ook spelen leerlingen minder buiten en sporten ze minder", legt Ilona van Wissem uit. Zij geeft het vak sociale vorming en is daarnaast gymdocent, mentor en rots-en-watertreiner.

Ilona: "Leerlingen zijn meer op zichzelf gericht en sociaal minder vaardig. Maar sociale vaardigheden kun je oefenen." Het bijzondere van sociale vorming is dat het oefenen in de klas gebeurt en niet in een training buiten de klas. Ilona: "Zo is iedereen in de klas bezig met het aanleren van sociale vaardigheden, wat de sfeer in de klas ten goede komt."

Sociale vorming staat tot februari op het rooster van 1-mavo/havo. De eerste zes weken stonden in het teken van groepsvorming. "Iedereen moet zich veilig voelen in de klas. Ze vertellen elkaar waar ze wonen en wat hun hobby's zijn. Daardoor kennen en begrijpen ze elkaar beter en leren ze hoe je een gesprekje aanknoopt."

VOORAL OOK DOEN

De lessen bestaan niet alleen uit luisteren en praten, maar vooral ook uit doen. Situaties worden geoefend met behulp van spelletjes en activiteiten. Leerlingen moeten bijvoorbeeld met bekertjes aan elastiekjes samen een piramide maken. "Dat lukt alleen als je goed samenwerkt. Na afloop bespreken we hoe het ging. Wie nam de leiding en waren de anderen het daarmee eens? Dus reflecteren op je eigen gedrag en dat van anderen." Na de herfstvakantie gaan de leerlingen door een rots-en-watertrening in de klas werken aan zelfvertrouwen, zelfbeheersing en zelfreflectie. Als sociale vorming stopt, blijven sociale vaardigheden en de sfeer in de klas een belangrijk onderdeel van het mentoruur.

column

HOU OP MET HULLIE-ZULLIE!

Ik moet toegeven: ik ben geen vakbondsfan. Ik kijk niet naar de wereld door de conflictbril van witte boorden versus voetvolk. Mijn nekharen gingen dus even omhoog toen ik las dat onderzoek van de bond zou hebben aangetoond dat directies docenten onder druk zetten om hogere cijfers te geven. Broodje aap! Ik houd me liever bij de harde feiten. Die zijn dat cijfers bepalen of je cum laude slaagt of niet, of je blijft zitten, of je wordt toegelaten tot bepaalde opleidingen, of een school zwak of zeer zwak wordt verklaard door de Inspectie, of slagingspercentages goed zijn of niet... Als directeur zeg ik: hou op met hullie-zullie en constateer dat we cijfers veel te belangrijk hebben gemaakt. Dat hebben we met elkaar gedaan, vele jaren lang. Voor zover mijn 'druk zetten' iets waard is: ik draag hierbij directies en docenten op cijfers met een korrel zout te nemen en de leerling écht te zien.

DRS. L.H.M. (LÉON) LUCAS (rector)

AGENDA

27 okt. Halloweenfeest lj. 1-2 (19.30-22.00 uur).
1 t/m 7 nov. Toetsweek bovenbouw havo/vwo.
1 nov. Inschrijven maatwerkperiode 2 Elt. (7.00-17.00 uur). Begin minimaatwerklessen basisonderwijs.
2 nov. Inschrijven maatwerkperiode 2 Sat. (7.00-17.00 uur).
9 nov. Herkansingen 4-mavo. 10 nov. Herkansingen 4-bb/kb. 11 nov. Pa en ma in de schoolbanken.
13 nov. Begin maatwerkperiode 2.
14 nov. Sportoriëntatie 5-havo en 6-vwo (vanaf 14.15 uur). Presentatieavond technasium lj. 1. Voorlichtingsavond (zie artikel).
15 nov. Voorlichtingsavond (zie artikel).
20 nov. Internationaliseringsproject Amikejo bb/kb/mavo. Leerlingenbesprekingen havo/vwo-bovenbouw (vanaf 12.15 uur).
21 nov. Sportoriëntatie 5-havo en 6-vwo (vanaf 14.15 uur). Presentatieavond technasium lj. 3. Leerlingenbesprekingen mavo/havo/vwo (vanaf 12.15 uur).
22 nov. Voorlichtingsavond (zie artikel).
23 nov. Voorlichtingsavond (zie artikel).
24 nov. Leerlingenbesprekingen Elt. (vanaf 12.15 uur).

VOORLICHTING VOOR OUDERS

Zit jij in groep 8? Dan breekt een spannende periode aan, want je gaat een middelbare school kiezen. Wij hopen dat je voor Candea kiest, maar dan moet je onze school wel eerst goed leren kennen.

Daarom hebben we minimaatwerklessen, waarover je in de volgende Candea Nieuws alles leest, en een open dag op 31 januari. We beginnen in november met voorlichtingsavonden voor ouders. Er wordt veel informatie gegeven over Candea en er is ruime gelegenheid voor vragen. De avonden duren van 19.30 tot 21.00 uur (inloop met koffie/thee/lekkers vanaf 19.15 uur). Aanmelden is niet nodig. De avonden zijn alleen bedoeld voor ouders. We hebben aparte avonden voor vmbo-sb/bb, vmbo-bb/kb en vmbo-kb/mavo (Eltensestraat) en voor mavo/havo en havo/vwo (Saturnus). We houden beide voorlichtingsavonden twee keer, zodat er een alternatief is als u verhinderd bent. Bij een (verwacht) mavo/havo-advies kunt u kiezen tussen de avonden op Saturnus en Eltensestraat of beide bezoeken.

Dinsdag 14 november: vmbo-sb/bb, vmbo-bb/kb en vmbo-kb/mavo (Eltensestraat 8, Duiven).
Woensdag 15 november: mavo/havo en havo/vwo (Saturnus 1, Duiven).
Woensdag 22 november: vmbo-sb/bb, vmbo-bb/kb en vmbo-kb/mavo (Eltensestraat 8, Duiven).
Donderdag 23 november: mavo/havo en havo/vwo (Saturnus 1, Duiven).

in the picture

OORVERDOVEND GEHAMER IN HET 'GESCHIEDENISLOKAAL'

Een oorverdovend gehamer klinkt uit het technieklokaal aan de Eltensestraat. Binnen zijn zo'n dertig leerlingen van 2-mavo tijdens de CAN-week *poppy's* aan het maken van twee plaatjes koper en een messing steel. Maar het technieklokaal is ook even geschiedenislokaal.

Poppy's is Engels voor klaprozen, de bloem die na een veldslag als eerste weer bloeit. In Groot-Brittannië staan poppy's daarom symbool voor gevallen militairen in de Eerste en de Tweede Wereldoorlog.

Al een jaar of tien gaat 2-mavo in de CAN-week naar het Airborne Museum en de oorlogsbegraafplaats in Oosterbeek. "Om te leren over vrijheid en de mensen die ons onze vrijheid teruggaven", vertelt Roel Klok (coördinator mavo-onderbouw). De leerlingen maken opdrachten in het museum en luisteren naar de verhalen van gidsen op de begraafplaats.

Een bijzonder moment is het neerleggen van rozen bij de graven. Dat gebeurt nog steeds, maar dit jaar zijn de poppy's erbij gekomen. Een initiatief van techniekdocent Mark van der Heiden, die hetzelfde project deed op zijn vorige school in Elst. Daar werkte hij samen met smid Cees Pronk en diens dochter Lotte. Zij waren ook op Candea de begeleiders.

Mark vindt het belangrijk dat de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog levend blijft. Zijn vader werd tijdens de slag om Arnhem geëvacueerd, zijn moeder zat in een jappenkamp. "Ik las ooit in een Frans museum dat als mensen niet leren van hun fouten, dat ze dan die fouten opnieuw moeten maken om ervan te leren. Dat is het belang van herdenken."

Het maken van poppy's legt volgens Mark en Roel een mooie koppeling tussen techniek- en geschiedenis-

onderwijs: "Ze zijn bezig met techniek, maar intussen ook met het verhaal erachter."

Oorlog en vrijheid zijn onderwerpen waarover leerling Senna Sinjou tegenwoordig vaker nadenkt en thuis ook praat. "Ik vind begraafplaatsen altijd heel eng, maar deze keer was ik onder de indruk van de verhalen die we te horen kregen. Jongeren moeten weten wat er toen gebeurd is. In een oorlog is er honger en moeten mensen onderduiken. We hebben echt geluk dat we in vrijheid leven. Het mag niet nog een keer gebeuren."

Roel Klok (links), Mark van der Heiden en Senna Sinjou.

